

EKOSİSTEM, TÜRLER VE DOĞAL KAYNAKLARIN YOK OLUŞU

Flora-Fauna kaybı

Flora: Belli bir ülkeye, bölgeye ya da yöreye özgü bitki örtüsü

Fauna: yabanıl hayvan topluluğu

Çeşitli etkenler ile flora ve fauna kaybı yaşanabilir;

Doğal afetler,

Yanlış insan faaliyetleri,

Erozyon,

DR. ÖĞR. ÜYESİ
FİLİZ ÇETİNKAYA
KARAFAKI

Ormanlar

Ormanlar; doğal dengenin sürekliliğinde büyük rol oynayan, aynı zamanda yaşayan biyolojik varlıklar olmaları nedeniyle, tükenmeyen bir dinamizme sahip, en önemli doğal kaynaklardır.

Yürürlükteki Orman Kanunu, “doğal olarak yetişen ya da emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları buldukları yerleriyle birlikte orman sayılır.” demektedir.

Bilimsel olarak orman, bir ağaç topluluğu olmanın ötesinde “bitki örtüsü, hayvan ve mikroorganizmalar, mineral maddeler, hidrolojik ve mikroklimatik özelliklerle, aralarında madde ve enerji akımı bakımından ilişkiler bütününe sahip ağaç ve ağaççık” topluluğudur (Demirtaş, 2011).

Türkiye'nin Orman Varlığı

Ülkemizde çeşitli nedenlerle her geçen gün azalan, hatta yok olan orman alanlarının toplam alana oranı yaklaşık dörtte bir; 20.763.247 ha'dır. Bu miktar ülke alanımızın %26.6'sını teşkil etmektedir (Demirtaş, 2011).

Ülkemiz, yerli orman ağacı çeşidi bakımından zengin bir ülkedir. Ormanlarımızda 50'nin üzerinde yaygın ağaç türü bulunmaktadır (Demirtaş, 2011).

Ülkemiz arazi yapısı, iklim ve toprak özellikleri, ormanların bugünkü tabii dağılışı üzerinde etkili olan en önemli etkidir. Türkiye orman ekosistemleri için, elverişli olmayan bir iklim kuşağında yer almaktadır. Orman kaynaklarımızın karşı karşıya bulunduğu en önemli sorunlardan birisi orman arazileri işle özel araziler arasında keskin olarak belirtilmiş, hakiki ve fiziki sınırların bulunmamasıdır (Demirtaş, 2011).

TÜRKİYE'DE ORMANCILIK

*Türkiye'de Ormanların Durumu ve Sorunları:

Türkiye'nin temel orman sorunları,

Ormansızlaşma,

Tarım alanı açma faaliyetleri

Terör,

Toprak kaybı,

Yangın,

Deprem,

İmar çalışmaları

DR.ÖĞR. ÜYESİ
FİLİZ ÇETİNKAYA
KARAFAKI

Türkiye'deki orman sorunları şunlardır:

- >Ülkenin içinde bulunduğu iklim kuşağı orman yetiştirilmesine yeterince elverişli değildir.
- >Ülkenin topografik ve morfolojik yapısının ormanların dağılışına ve yayılışına etkisi olumsuzdur. Ormanların çoğı belli bölgelerde (Doğı Karadeniz, Batı Anadolu, Toroslar) toplanmıştır.
- >Yüzyıllar boyu orman alanları tahrip edilmiş, bunların yerlerini makilik, çalılık almış ya da buralar tümnden çıplaklaşmıştır.
- >Artan nüfus ormana olan baskısı olumsuz olmaktadır (Demirtaş, 2011).

Milli Parklar

Milli park, genelde ender olarak bulunan doğal ve kültürel kaynak değerleri korumak amacıyla yapılan bir düzenlemedir.

Milli parkı belirleyen özellikler sıralanarak şöyle tanımlanabilir:

*Fiziksel yapısının insan kullanımdan zarar görmemiş olduğu, barındırdığı çevre dizgeleriyle, bitkin ve hayvan türleriyle, jeomorfolojik alanları ve barınakları ile bilimsel, eğitsel değerlere sahip dinlenmeye olanak sağlayan doğa güzelliklerinin bulunduğu,

*Alanın barındırdığı değerleri korunabilmesi için gerekli yönetsel önemlerinin alındığı,

*Alanın özelliklerinden ziyaretçilerin yaralanabilmesine olanak sağlayacak bir yapının kurulduğu yerlere milli park denilir (Demirtaş, 2011).

Yürürlükteki Milli Parklar Kanuna göre milli park: “Bilimsel ve estetik bakımdan, milli ve milletler arası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değeri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçalarıdır.”

Yasa milli parklar tanımının yanı sıra tabiat parkları, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanı tanımlarını da getirmiştir. Yasaya göre:

Tabiat parkları, bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun tabiat parçalarıdır.

Tabiat anıtı, tabiat ve tabiat olaylarının meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değere sahip ve milli park esasları dâhilin de korunan tabiat parçalarıdır.

Tabiatı koruma alanı, bilim ve eğitim bakımından önem taşıyan nadir, tehlikeye maruz veya kaybolmaya yüz tutmuş ekosistemler, türler ve tabii olayların meydana getirdiği seçkin örnekleri ihtiva eden ve mutlak korunması gerekli olup, sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılmak üzere ayrılmış tabiat parçalarıdır (Demirtaş, 2011).

Çayır ve Meralar

Bitki örtüsünün bir diğeri türü de çayır ve meralardır. Çayır ve meralar hayvan otlama açısından önemli alanlardır. Ancak yararını bu konuyla sınırlı sanmamak gerekir. Çayır ve meralar toprak üstü örtüsü olarak toprağı korur, suyu tutar, kaynak sularını toplar ve bu nedenle su toplama havzası işlevini üstlenir. Yaban hayvanlarına ve av hayvanlarına barınak olarak faunayı besler. Ülke genelinde büyük kentlerin ve endüstri merkezlerinin kirlettiğı havayı temizleyen alanlar olarak, hava kalitesinin korunmasına da katkıda bulunur.

Sulak alanlar

Sulak alanlar, yüksek organik madde üretimi, oksijen üretimi ve çevrede nem oranını dengelenmesi bakımından önemli bir konuma sahiptir.

Sulak alanlar, derinlikler 6 metreyi geçmeyen geçici ya da sürekli su alanlarıdır. Suları acı ya da tatlı olabilen sulak alanlar, göl, kanal, sazlık, lagün, denizlerin gelgit bölgeleri gibi yerlerde oluşur

(Demirtaş, 2011).

Yaralanılan Kaynaklar:

Güneş, F. (1993). Yaban Hayatının Korunması. Orman Bakanlığı, Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Genel Müdürlüğü, Milli Parklar ve Av-Yaban Hayatı Semineri (22-26 Mayıs 1993) Kitabı, 97-1

Gürer, N. (2003). Kırsal Geleneksel Konut Dokusunun Turizm Balgamında Değerlendirilmesi,

Cumalıkızık Örneği. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara:

Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Karafaki, F. Ç. ve Yazgan, M. E. (2012). "Kırsal Turizme Kavramsal Yaklaşım, Kırsal

Turizmin Önemi ve Etkileri". International Journal of Social and Economic

Sciences, 55-58.

Demirtaş, N. (2011). Turizm ve Çevre, ANKARA ÜNİVERSİTESİ UZAKTAN EĞİTİM YAYINLARI, Yayın No: 91 ISBN: 978-975-482-944-0, Ankara Üniversitesi.

Soykan, F. (2003). "Kırsal Turizm ve Türkiye Turizmi İçin Önemi", Ege Coğrafya Dergisi,

12, 1-11.

Soykan, F. (2000). "Kırsal Turizm ve Avrupa'da Kazanılan Deneyim", Anatolia: Turizm

Araştırmaları Dergisi, 11, 28

Şerefoglu, C. (2009). Kalkınmada Kırsal Turizmin Rolü-2007-2013 Yılları Arasında Ülkemizde

Uygulanacak Olan İpard Kırsal Kalkınma Programındaki Yeri,

Önemi ve Beklenen Gelişmeler. (Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi). Ankara: